

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr.,
a treia-oră 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăce Nr. 15.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate, se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Numeri singuratici à 5 cr. se vând la »Tipografia«, soc. pe acțiun

Numeri singuratici à 20 bani se vând la librăria G. Cârjan, Ploiești

Din trecut,
pentru viitor.

— Repriviri politice recente. —

XI.

(#). Multe fapteuri antinaționale, de extremă gravitate, a servit în micimea sa de suflet și în îngustimea sa de vederi, »marele patriot și bărbat de stat« al Dimitrie Sturdza.

Erau prea suficiente acele fapteuri odioase, — pentru-ca numele acesta se fie cu fiori amintit de obștea română contemporană, ear' urmașii nostri să-l pomenească numai cu groază și blăstem...

Dar' nu erau suficiente pentru omul-desastru și nu erau suficiente pentru acei neîmpăcați dușmani ai neamului românesc, în al căror serviciu dl D. Sturdza s'a angajat și se menține angajat, de voe de nevoie.

Trebuia încă o făptuire antinațională odioasă, trebuia încă o catastrofă incalculabilă. Trebuia și s'a făcut. *Consumatum est...*

Chestiunea școalelor române din Brașov, acea chestiune care constituie complexul atator mari interese naționale românești în luptă cu intriga, răutatea, servilismul și meschineria »omului - desastru«, — eată catastrofa care a pus virf păcatelor naționale ale fostului »mare naționalist«.

Trecut-au luni, de când această chestiune penibilă s'a ivit, dar' în loc de a se îndruma pe căile ei normale legale și naționale, a luat desfășurări și proporții anormale, ilegale și antinaționale, — toate acestea din vina aceluiași fatal, permanent și nelipsit om-desastru...

În reprivirile noastre, credincioși vederilor conducătoare pe cari le-am precizat în articolele noastre anterioare, vom trata și chestiunea asta numai în fond.

Istoricul, amănuntele și incidentele ei fără de sfârșit, le cunoaște publicul cetitor al preseii românești independente.

La timpul seu »Tribuna«, ca organ exclusiv al intereselor noastre naționale de ori-ce domeniu, n'a lipsit dela datoria de a acorda și chestiunii școalelor din Brașov toată atenția și toată importanța ce o comportă acea chestiune. Într-o serie de articole publicate în vara trecută (nr. 110—119, din 1898) »Tribuna« a tratat chestiunea aprofundându-o, relevându-i momentele fundamentale, considerându-o numai din punct de vedere național românesc, explicându-o și comentându-o în toată obiectivitatea.

Și de atunci, »Tribuna« și-a ținut de o datorie publicistică a da cetitorilor toate evenimentele nouă în această chestiune.

Acum, nu mai primim evenimentele așa cum ele se desfășură, dar' le reprivim în fondul lor. Aceasta, pentru a fi consecință principiului enunțat la începutul seriei noastre: se fixăm faptele și evenimentele, se stabilim judecățile, în fine se formulăm judecăți logice, conclusii întemeiate, cari se ne oferă învățăminte prețioase pentru viitor.

Ceea-ce trebuie să constatăm înainte de toate, este faptul deosebit de elocuent, că în conformitate cu celelalte desastre naționale provocate de dl Sturdza — și la chestiunea școalelor române din Brașov domină acel fir suspect care stabilește o relație strinsă între rolul »naționalist« al dlui Sturdza opozițional și între rolul antinațional al dlui Sturdza primul-ministru, — față cu chestiunea națională.

Asemenea celorlalte năpăstuii naționale ce ne-au ajuns din voea domnului Sturdza, și aici sare în ochi *reana credință* cu care acest bărbat se inspira, pe vremuri, de cauza română.

Anume, *cea dintâiu cauză care a provocat penibila chestiune a școalelor române din Brașov* — este faimosul

discurs rostit de dl D. Sturdza în sala Orfeu, la 25 Septembrie 1894.

Acesta e discursul, în care bătrânul »om de stat« s'a făcut culpabil de neiertatul *delict al denunțării*.

Faptul este cunoscut astăzi în toată odiositatea lui de obștea română:

După-ce însuși fostul ministru de externe austro-ungar, comitele Kálnoky, nu contestase în delegațiunile austro-ungare dreptul statului român de a sprijini școalele și bisericile române dela noi, ear' guvernul maghiar n'a protestat în acest punct, — a venit »marele Român« dl D. Sturdza și a comis *cele mai respingătoare denunțări*, aducând la cunoștința dușmanilor noștri, în ce privea ajutoarele statului român, *sume exacte, nume de persoane, până și numerele cuitanțelor*.

Resultatul nefast a fost — *ivirea în germene a chestiunii școalelor române din Brașov*, pe cari dl Sturdza le vizase direct prin faptul, că *pomenise ca încasator de sume pe primul efor al acelor școale!*

Evenimentele de mai târziu, actele oficiale și oficioase emanate dela guvernul maghiar sau la ordinul acestui guvern, dovediră în termeni absolut indubitabili, — că *Maghiarii știură usa admirabil materialul prețios pe care li-l furnisase pățimașul domn Sturdza*.

Acesta este primul *delict imens și neiertat servit de dl Sturdza în chestiunea școalelor din Brașov*.

Anume: *dl Sturdza prin denunțările sale dela Orfeu a îmbrăncit spre prăpastie școalele din Brașov, prin urmare a primejduit cele mai scumpe interese ale culturile naționale românești de dincoace, ear' Maghiarilor le-a servit arme veninoase în contra noastră*.

Să luăm în reprivire delictul ulterioare ale dlui Sturdza în chestiunea școalelor din Brașov, *delict care se fin lanț, prezentând formula precisă a unui sistem precugetat*.

Îndată-ce s'a văzut la guvern, bătrânul »bărbat de stat« care în opoziție plânga, ca un copil, de groaza soartei noastre politice, — schimbă la față și cu arbitrarismul celui mai nemilos tiran — a tăiat pur și simplu, fără apel, *renta legală datorită de statul român școalelor din Brașov*.

Ce se întâmplă? Intervenise guvernul maghiar? Interveniseră împrejurări neprevăzute? Interveniseră cauze dependente de școalele române din Brașov? Poate aceste școale nu mai aveau nevoie de acea rentă; renunțaseră la ea?

Aș, nimic din toate acestea! La 1895 când a venit dl Sturdza la putere, situația era aceeași, ca la 1894, când același domn Sturdza denunța la Orfeu școalele române din Brașov!

Acum se știe — dl Sturdza a spus și a dovedit — că în chestiunea școalelor din Brașov s'a urmat, *pe lângă unele convorbiri*, un schimb de note diplomatice între baronul d'Aerenthal, ministrul austro-ungar la București, și între dl D. Sturdza, prim-ministru și ministru de externe român.

Una din aceste note, adresa baronului d'Aerenthal dela 18/30 Septembrie 1898 nr. 107 (reprodusă și în »Tribuna« nr. 260 a. c.) conține o declarație foarte agravantă pentru dl Sturdza.

Eată acea declarație:

„...Recunoscând dreptatea punctului nostru de privire, E. V. ați binevoit a-mi da asigurarea, că fără a aștepta demersul meu și chiar dela intrarea în funcțiune a ministerului liberal, ordine au fost date în sensul mai sus menționat organelor competente“.

Cu alte cuvinte, ce-a făcut domnul Sturdza?

A procedat *din inițiativă proprie, fără a mai aștepta provocare din partea guvernului maghiar. Deci fără nici un motiv constringent, a lipsit școalele din Brașov de renta lor legală, de mijloacele lor legale de existență!*

Acest fapt constituie *al doilea delict prav al dlui Sturdza în chestiunea școalelor din Brașov*.

Dl Sturdza, procedând dintr'un condamnabil și rușinos servilism față de guvernul maghiar, a mers atât de departe, încât *pentru a-i preveni dorințele, a comis ilegalitatea de a lipsi școalele din Brașov de renta lor legală!*

În acest chip, dl Sturdza *a expus școalele din Brașov pericolului de-a fi închise, în lipsa mijloacelor de existență, ear' pe guvernul maghiar l-a îmbărbătat să se năpustească asupra fraților, pe cari chiar un frate al lor îi părăsise, călcând în picioare legea, dreptul și dreptatea*.

Prin urmare dl Sturdza *a periclitat earăși interesele noastre naționale, prin arbitrarism și samavolnicie, ear' interesele guvernului maghiar le-a sprijinit cu servilismul față de Maghiari și cu ilegalitatea față de frații sei Români*.

(Partea a doua a articolului va urma).

Sibiu, 16 Decembrie n.

Maghiarii la Roma. Așa numiții Maghiari greco-catolici, adevăd natura de renegați Ruteni și Români, lucră neconștient pentru introducerea limbii maghiare în biserică. Acum proiectează pentru luna Martie 1899 un pelerinajenmasse la Roma, ca să dovedească înaintea Papei, că de fapt există Maghiari greco-catolici, cari »nu cer, nici mai mult, nici mai puțin, decât drepturi egale cu Românii și Rutenii«.

Va să zică maghiarismul asediază acum *Roma* cu planurile lor șoviniste!

Din Bucovina. »Concordia«, societatea politică a Românilor din Bucovina va convoca pe toți alegătorii români din orașul și suburbiile Cernăuților la o adunare, în scop ca să stabilească atitudinea Românilor față de alegerea consiliului comunal.

»Democratul« din Ploiești, organ a cărui deșisă e: »românism«, publică o serie de interesanți articoli sub titlul: »Rolul dlui D. Sturdza în chestia națională«. Autorul, un fervent și desinteresat naționalist, arată cu citate din discursurile »naționale« ale dlui Sturdza contrastul isbitor, în care s'a pus prin »activitatea sa ca ministru«. Seria a ajuns la articolul VII. și se va continua. Când vom cunoaște toți articolii vom reveni.

Alt episcop păgân.

Am pomenit de apostolul șovinismului maghiar, episcopul catolic din Cașovia, P. S. Sa *Bubics Zsigmond*, care s'a pus în fruntea societății de maghiarizare *Nemzeti Szövetség*.

Eată o parte din cuvântarea acestui episcop, care — cum zice »Unirea« — »și-a uitat de apostolia lui Christos și s'a înhamat la carul șovinismului maghiar. El a zis:

Mulțumită providenței, azi am ajuns până acolo, că deosebirea de confesii și de clase nu mai desparte pe oameni. Nu înțeleg însă așa, ca să fim indiferenți față de religie, — din contră se ținem neclintii la aceea, dar' fără a văteama confesiunea altora să fim înflăcărați și credincioși cultului aceleia; dar' așa ca confesiunea să nu ne servească ca motiv de retragere și de ură în contra semenilor noștri.

Alfel stă lucrul cu privire la naționalitate. Aici, durere antagonismul e mare și multe sînt de îndreptat. Două lucruri sînt sigure. Unul că *feara aceasta numai maghiară poate fi*, al doilea, că legile noastre se scutească, fără privire la limbă respective naționalitate pe toți cetățenii din stat

Acesta de fapt și există (? Red.) în măsura cunoscută (?), există în măsură mai mare ca în ori-care alt stat din Europa, există în o astfel de măsură, că împiedică deplina validitate a primei propoziții (că țara poate fi numai maghiară).

O astfel de asociație dar', care sub scutul legii și al *ideei de stat maghiar* se năsuște se delature neajunsurile care de fapt strică unitatea societății (care n'a existat nici-când. Red.) și conturbă ordinea aceea bună, care e de lipsă

în ori-ce societate — o astfel de asociație, cu toți trebuie să o spriginim și să o facem să progreseze. Și eu dau mare importanță faptului, că țința și străduința lui »Nemzeti Szövetség« o sprigineste și o întărește prin preafalta-i sancționare tocmal acela (M. Sa), pe care ne place să-l numim cu poetul: *Maghiarul cel dintâiu*. Dacă străduințele noastre au bunăvoința și spriginul seu aprobător, acestea trebuie să fie corecte, bune și frumoase«.

Recunoaștem, că pe lângă ce e șovinist P. S. Sa știe să fie și perfid, pentru-că caută să acopere cu numele M. Sale scopurile necreștinești ale maghiarizării.

Dar' așa-s toți. *Ex uno disce omnes!*

Discursul dlui Maiorescu

— În chestiunea bisericii și școalelor din Brașov. —

(Urmare).

După-ce în Ungaria se aplicase dualismul, se făcuse constituirea bisericii autonome greco-orientale române din Ungaria și Transilvania, după un statut organic, alcătuit de metropolitul Șaguna, și întărit la 16/28 Maiu 1869 de Împăratul Francisc Iosif I, după acest statut școalele române din Transilvania fiind școale confesionale. sînt puse sub ocrotirea bisericii.

Însă de acum înainte guvernul maghiar începe a cere, sub formă de îmbunătățiri pentru instrucțiune, din ce în ce mai mult școalelor române din Ungaria și Transilvania, îndeosebi și gimnasiului din Brașov (și era în dreptul seu să o facă statul maghiar), cere cabinete de fizică și chimie, fonduri de pensii, sporire de salarii etc. Această sfortare financiară a instituțiilor școlare în curînd a trecut peste mijloacele lor pecuniare. Avea biserica Sf. Nicolae din Brașov ceva, are și azi două moșii în Țeara-Românească, Meteleu și Săditu din județul Buzău, da biserica tot ce putea pentru gimnasiul și școalele dependente de ea. Dar' ușor se depășia limita pentru oamenii săraci de acolo, fiind fără subvențiune dela statul maghiar, pe care nu o primeau și nu o primesc (și pe ei îi privește pentru-ce nu o primesc).

Atunci întrebarea devine earăși acută, și ei ne zic din nou: este un drept al nostru pe care l'am avut dincolo în România ca stăpânire imobiliară și ca imunități, care valorau mult; ați fost foarte buni pentru noi conaționali vostri, la prima cerere ați înscris 1000 galbeni, apoi 2000 galbeni, ați mai înscris 18.481 lei, dar' cel puțin pe această alocațiune bugetară trebuie să putem conta cu siguranță și ar trebui să avem și mai mult. Nu este deocamdată vorba a face transacțiuni sub formă legală, nu există vre-un diferend, ci tot *ex aequo et bono*, o înțelegere, și așa stînd lucrurile, după-ce la 1871 sub ministerul Lascar Catargi vedeți adăogată numai ca o nouă inscripție bugetară suma de 13.500 lei, vine din inițiativa parlamentară a camerei conservatoare de atunci o propunere subscrisă între alții, de d-nii general Manu și de mine ca deputați (mai erau subscrși Cogălniceanu, Vernescu, Vladimir Ghica, A. Balș), ca să fixeze prin o a doua lege un mic plus de alocațiune bugetară, în favoarea bisericii Sf. Nicolae și gimnasiului român din Brașov, în cifră de 15.000 lei noi pe an.

Acest proiect de lege trece prin cameră, din inițiativă parlamentară, deși generalul Tell nu se prea ostenea să-l treacă, dar' ne osteneam noi. Și ține de pe la 1872, vre-o 2 ani, până vine în senat. Atunci se întimplă să fiu eu ministru al cultelor și instrucțiunii publice în ministerul presidat de dl Lascar Catargi. Acum firește, proiectul eșit din inițiativă parlamentară, la care eram și eu iscălit, înaintează spre votare în senat. Dar' pe când la 1868, cum v'am spus, sub ministerul Gusti, pentru legea

de 23.500 lei nu a fost nici o obiecțiune în parlament și pe când și pentru noua lege de 15.000 lei s'a împiedecat în camera conservatoare ori-ce obiecțiune a opoziției liberale, mulțumită mai ales energicei stăruințe a lui Cogălniceanu, în senat opozițiunea dela 1875 este mai dificilă. La cuvîntul în numele ei răposatul Deșliu, când vine noul proiect de lege în discuțiunea senatului, (și acum sînt fericit și fi binecuvîntez memoria acelu Deșliu, deși atunci mă mira foarte mult acest fel de contestare), și atacă proiectul cu violență în ședința senatului dela 6 Martie 1875. Răposatul Deșliu vorbește și de pericolele ungurești, cetește gazete ungurești, care nu ar vedea cu ochi buni ce facem noi pentru România de dincolo. Și atunci eată răspunsul ce-l dă guvernul nostru prin organul meu ca ministru al cultelor în privința interpretării sensului acestei legi:

»Dlor senatori, biserica Sf. Nicolae din Brașov, o vedem totdeauna subvenționată în budgetul României de când s'a început a se face budget la noi, și todeodată se mai prevede în budget o sumă și pentru gimnasiul din Brașov. V'as ruga mai înainte, dlor, să nu confundați această sumă ce vi-se cere prin proiectul ce este astăzi în discuțiune cu suma ce este deja prin o altă lege înscrisă în budget pentru gimnasiul din Brașov, suma de 23.500 lei. Căci biserica Sftului Nicolae avea o moșie în România, și o parte din ea era afectată pentru întreținerea unei mănăstiri, și altă parte pentru biserica sau școala din Brașov.

»I. Deșliu. Cum se numește moșia aceea?

»Ministrul cultelor și instrucțiunii publice. Nu-mi aduc aminte numele moșiei, și m'as fi pregătit de aceasta, dacă aș fi știut că onor. d. Deșliu cu ocazia unei legi ce se discută, cere detalii asupra altei legi ce e de mult votată. Imi va face însă onoarea onor. dl Deșliu a nu se îndoii un moment de ceea-ce îi spun, până la proba contrară«.

Moșia v'am citat-o astăzi exact, era Budiștenii, dar' mai era și dela Pitești și Topolovenii și altele, după actele ce le are biserica Sftului Nicolae din Brașov în toată regula. »Afirm dar', că între altele și din motivul relațiilor pecuniare ce derivau dela o moșie preținsă de biserica Sf. Nicolae din Brașov și situată în România, camera română de mult timp s'a văzut datoare a înscris o sumă pentru gimnasiul și biserica Sf. Nicolae din Brașov, și s'a regulat prin urmare a se prevedea în budgetul fiecărui an două mii galbeni. Ceealaltă subvențiune ce s'a provăzută earăși în budgetul țerei pentru gimnasiul Sf. Nicolae din Brașov, a fost dată tot din acele motive, însă adese-ori variabilă; a fost și 13.000 lei și 10.000 lei, în budgetul pe 74 s'a provăzută 15.000 și această cifră s'a menținut și în budgetul pe 75 și 76«.

Dlor senatori, între alte motive era dar' obligațiunea civilă. Mai era un alt motiv, era chestiunea de cultură. Eată ce zice ministrul cultelor tot atunci:

»Viu la cele zise despre unele foi străine și mai cu seamă de foile ungare. Le-am cetit și eu; dar' dați-mi voe a vă spune, cum guvernul este convins că nu este cea mai mică umbră de politică în acest proiect de lege. Sînt lucruri elementare de cultură, de instrucțiune și de artă, în privința cărora din toate popoarele fără altă gelosie, decât gelosia de a se întrece unele pe altele în lupta pacinică a civilizațiunei«.

(Va urma).

Cronică politică.

Carlismul în Spania.

Don Carlos și partizanii sei nu înceată de a se pregăti și organiza pentru un atac sau răscălaș contra dinastiei domnitoare în Spania. Situația creată în urma războiului desastroas de America le oferă cu deosebire un teren favorabil.

Mai de nou s'a descoperit la *Viscaya* un magazin de arme de al carlistilor. Armele s'au aflat în o colibă, ascunse în pământ în mai multe lăzi mari. Ele sunt de sistem vechiu, dar erau reparate și unse cu oleiu, ca să nu ruginească.

În urma acestei descoperiri câteva persoane suspecte au dispărut, altele au fost arestate.

Liberale susține, că astfel de magazine de arme se află în mai multe părți ale Spaniei, dar sunt greu de descoperit.

Din Anglia.

În partidul liberal din Anglia de mai mult timp există neînțelegeri și acum s'a ivit criza. *William Harcourt*, care era conducătorul partidului în casa de jos, a abzis dela acest post.

În scrisoarea de abdicare *Harcourt* zice, că își dă demisia fiind învinovățit, că pentru a se susține la conducere a fost stăpânit de interese personale. El totdeauna s'a născut a alimenta buna înțelegere în partid și a aplană divergențele de păreri, dar *un partid, în care domnesc certe și interese personale*, nu poate fi condus de nimenia spre folosul patriei.

Declarațiile lui Bülow.

În ședința din 12 c. a parlamentului german secretarul de stat *Bülow* răspunzând la unele interpelații, a făcut declarații interesante asupra situației politice europene.

Rezultatul călătoriei la *Ierusalim* a împăratului — a zis el — dovedește, că nu există diferențe. Nimenia nu voegse să atace interesele altora. Nici în Orient și nici în alte părți nu se atacă interesele franceze, dar nu putem suferi ca protectoratul asupra sudiților germani să-l exerce altcineva, decât Germania.

Privitor la *tripla alianță* Bülow a zis, că alianța e tare și solidă și e nebasată presupunerea, că tripla alianță ar fi suferit sgudui. Tripla alianță e întemeiată pe baze sigure: este rezultatul desvoltării istorice alor trei mari puteri. Bülow crede, că încă pe mult timp conflictele se vor pute aplană pe cale pacinică.

Chestia orientală este peste tot în o fasă pacinică. Pacea universală din această parte este mai puțin amenințată.

Dreptul ginților rămâne în valoare și față de Turci.

Vorbind apoi despre statele balcanice, asupra României s'a exprimat astfel:

„Cu mulțumire trebuie să constat, că nici un stat nu a progresat în anii din urmă atât de tare ca România tină, sub domnirea precaută a unui domnitor luminat.

Ea a devenit un factor însemnat de ordine, de progres și cultură, lăsând înapoi toate celelalte state din această peninsulă.

România e azi un stat modern cu o influență politică europeană.

„Severineana“.

— Deschiderea prăvăliei noiei societăți comerciale române „Severineana“.

— Raport special. —

Caransebeș, 11 Decembrie n.

Ziua de astăzi a fost o zi de mare însemnată pentru poporul român din Severin. O zi de bucurie a fost pentru noi toți, căora ne zace la inimă ajutorarea poporului și scoaterea lui din starea, în care a ajuns prin vitregitatea timpului și prin aceia, cari se dau de binevoitorii poporului român. Astăzi s'a îndeplinit aceea ce cel puțin înainte de 25 de ani trebuia să se facă, căci dacă am fi lucrat noi în decursul timpului ceva și pe terenul economic, astăzi am avé un popor bine situat, un popor, care n'ar tresări de frica pretorului și a primarului comunal și ar arăta mai multă independență în toate afacerile naționale, căci cu drept cuvânt putem zice, că în cele mai multe cazuri independența omului atîrnă dela starea materială, în care se află. Dacă în cei 25 de ani din urmă, mai ales la noi în Bănat, am fi grijit de soarta poporului și nu l'am fi lăsat pe mâinile străinilor, astăzi am sta cel puțin cu 90% mai bine în ori-ce privință.

Ideea despre înființarea unei societăți comerciale, cu scopul de a da poporului român marfă bună pe lângă prețuri mai moderate, este deja veche în părțile noastre, durere însă că ideea aceasta nu s'a putut realiza mai înainte din mai multe cauze, pe cari nu le mai amintim acum, deși ne-au ținut în loc mai mulți ani și ne-au cauzat o pierdere mare.

Având acum societatea înființată, prăvălia ei deschisă și bine aranjată, trebuie să lăsăm la o parte toate interesele mici particulare și unindu-ne cu toții să căutăm toate mijloacele ca societatea să prospereze și să ne putem ajunge scopul, de a scoate poporul din mâinile străine.

Cine cunoaște poporul dela noi va ști ce însemnată mare are societatea „Severineana“, căci oamenii nostri fiind în mare parte lipsiți, cumpără tot pe așteptare, dând câte un cambiu neumplut, care apoi în cele mai multe cazuri se protestează și așa ajunge omul, care nu știe ce este cambiu, să plătească înzecit marfa cumpărată. Rămâne acum ca preoții și învățătorii nostri să-și facă datoria, să îndemne poporul ca să cumpere numai dela societatea „Severineana“, unde se află tot de ce are economul trebuință. Este timpul suprem să ne stringem rîndurile și să ne îngrădim bine pe terenul economic. Am pute învăța în privința aceasta foarte mult dela neguțătorii străini, cari prin toate mijloacele caută a-și apăra interesele lor. Trebuie să învățăm dela ei cu atât mai virtos, că neguțătorii străini din *Caransebeș* au pus toate în mișcare, ca să împedice înființarea societății, ear' acum, vîzîndu-o înființată, nu mai știu ce să facă în mânia lor. Început-au a ține conveniri contra societății „Severineana“, se deobligau reciproc ca să dea marfa mai ieftin, pentru a nimici societatea „Severineana“, dar toate sforțările lor nu au folosit, noi am mers înainte.

Că am făcut lucru bun pentru poporul românesc ne dovedește împrejurarea, că străinii strigă după ajutor, ba o nerușinată foaie jidovească din *Lugoj* serie un articol vehement contra dlui

Curescu, președintele societății, și sîntem informați, că *Svabii*, cari până acum au supt ce a fost dulce la poporul român, prin astfel de mijloace mărșave voesc să-l facă pe dl Curescu ca să se retragă dela onorificul post, ce-l ocupă la societatea „Severineana“. Sîntem însă pe deplin convinși, că dl Curescu nu își va schimba firea acum la bătrînețe și nu va asculta de strigătele după ajutor ale pericunaților, cari sînt desperați ca numai a mîna liberă a face cu poporul ce voesc ei.

Preoți și învățători, să vă faceți datoria!

Mai amintesc, că localul prăvăliei și magazinele s'au sfințit ieri de către preanor. domn protopresbiter *Andreiu Ghidiu*, asistat de preoții locului *Ioan Stoian* și *G. Buru*. Ca conducător al prăvăliei este angajat dl *Iosif Barbu*, fiul dlui *Lazar Barbu* din *Lugoj*, un tîner plin de energie și interes pentru specialitatea sa și avem mare încredere, că va conduce prăvălia așa, ca să fim de fală înaintea tuturor.

Dee D-zeu ca numai fală să ne aducă societatea „Severineana“.

1848.

Cronica anului.

Pesta, 15 Decembrie.

Banditul *Rozsa Sándor*, a sosit în Pesta, unde se preumblă pe strade cu *Toldi*; firește lumea îl urmărește cu priviri uimite. A fost la *Kossuth* în vizită, și drept impresiune, a zis că „vorbește frumos“. Ziarele îl numesc: „fiul pusteii, sbicul Sărbilor“.

Pesta, 16 Decembrie.

Kossuth recomandă ca luptele „querilla“ să fie introduse la armata maghiară.

(Közl. nr. 120).

Viena, 16 Decembrie.

„Camarilla“ declară că are de cuget să răpească independența națională și de țeară a Ungariei, lipindu-o ca *provinciă* către Austria.

(Szeremley kron. I. pag. 415).

Pesta, 16 Decembrie.

Kossuth în legătură cu hotărîrea „Camarillei“ dă ordinațiune comitetelor să formeze armate de voluntari, și că aceasta de-prinsă bine mai cu seamă în modul luptei „querilla“ să fie gata în tot minutul pentru a molesta inimicul, a-l lua alimentele etc., căci țeara e în pericol, este atacată „din 9 părți“. Drept că Ungurii câștigă la mează, dar de când *Austriacii* au ocupat *Nădașdul*, *Pojonul* a devenit loc de nici un folos, deci hotarele nu se mai pot ține. De aci fiește-care să se cugete la apărarea patriei continuând lupta din lăuntru.

(P. H. nr. 244).

Parndorf, 16 Decembrie.

Windischgrätz trecînd *Leitha* pe la 9 ore, toate planurile Ungurilor le-a nimicit. Lupta o începe *Iellacii* atacînd chiar armata lui *Zichy* așezată pe ridicăturile de lângă *Parndorf*. Ungurii fug. *Iellacii* ocupă comuna *Feltorony* și *Miklósfalva*.

(Görg. I. pag. 122, Wint. pag. 27, Közl. nr. 200).

Tirnavia, 16 Decembrie.

Simunich atacă armata maghiară a lui *Guyon* și cu rezultat bun. Lupta a ținut chiar și pe străzi. Ungurii cu o pierdere de mulți morți, de 798 captivi și 5 tunuri și un standard (Nemții 1 mort, 38 răniți) au fugit către *Szerd* și *Oziffe*.

(Wint. pag. 43, Klap. Nat. I. pag. 106, Közl. nr. 194).

Reșița, 16 Decembrie.

Capitanul „austriac“ *Doda*, în fruntea *Românilor* atacă *Reșița* dar e respins de *Asbóth* care a venit în ajutor dela *Oravița*.

(Közl. nr. 197).

Șoproon, 16 Decembrie.

Petrichevich către ameazi intră în Șoproon, după-ace primă-dată a aruncat de acolo pe husarii maghiari.

(P. H. nr. 250, Wint. pag. 64, Közl. nr. 200).

Chestiuni școlare.

La chestiunea foi pedagogice.

— Părerile învățătorilor nostri. —

Din tractul Blajului, 15 Dec. n.

În primul loc pe noi învățătorii ne interesează chestiunea.

Ca suplement la „Unirea“ nu aș consimți, după-ace „Unirea“ e foaie mai mult impusă preoților; preotul de vrea „ți-o dă, de nu, nu!“

Domnilor și frați colegi! Din două puncte de vedere ar trebui să acceptăm părerea „Cămpianului“: „Foaia Poporului“, ca foaie pedagogică și anume:

1. Fiind ea o foaie răspîndită între popor, prin suplimentul ei pedagogic, noi am pune poporul în contact cu cele mai elementare cunoștințe pedagogice.

2. Noi ca învățătorii români nu avem oare datorită morală a sprîgini cu obolul nostru o foaie curat națională, care în aceste zile critice și de grea încercare pentru neamul nostru românesc, e expusă la cele mai teribile amenzi și pedepse?

Timpul e scurt. Eu îmi permit deci o modestă propunere ca către niște frați colegi. Ca să avem cu începerea anului 1899 un supliment pedagogic la „Foaia Poporului“, rog pe domnii preșidenți să convoace despărțimintele, la o consultare prealabilă în chestiune mult până în 30 a. c. și după o sfătuire serioasă, pe lângă subscrierea unui obligament moral (zic obligament moral pentru acei învățători dintre noi, cari decît să dea 2 fl. pentru „Foaia Poporului“ prefer a cetii murdara fiică „Poporului“, cerșită dela primăria comunală) și cu taxa anticipativă de 1 fl. v. a. puși la dispoziția preșidentului, pe lângă comuna în care se află și posta ultimă, ca astfel avînd preșidenții obligamentele la mînă, să se poată pune în conțelegere cu administrațiunea foii, captivînd cu acest procedeu și pe aceia cari numai cu numele sînt învățătorii români, dar, durere, cu simțăminte străine.

Astfel își vor procura și ei gust de cetire și lărgire de cunoștințe, cari în mare parte nu-l au atît în mersul și desvoltarea chestiunii noastre naționale, cît și în ale pedagogiei.

Noi învățătorii, ca bărbați conști de noi, și de datorințele noastre, după-ace comitetul central nu mai dă semne de viață, așa de orbiți sînt în facultățile noastre intelectuale, încît să nu vedem, să nu pricepem marea responsabilitate ce o avem înaintea națiunii, că o corporațiune de învățători gr-cat. din arhidieceasă cu sufraganele ei, n'au necum o foaie pedagogică dar' nici un supliment pedagogic?

Totuși e prea mult! Încă odată vă strig și vă rog primiți părerea „Cămpianului“, pentru noi învățătorii fiind salutară în toată privința.

M. B.

Cronica zilei.

Sibiu, 16 Dec. n.

Parastas pentru Șaguna în Seliște. Din Seliște ni-se scrie: Ca în toți anii, așa și de astă-dată, în ziua sfîntului Andrei s'a celebrat cu o solemnitate impunătoare un parastas în „Biserica cea mare“, în memoria marelui arhiepiscop Andrei. Deși fiind tîrg de săptămână, pe lângă tinerimea școlară și corpul învățătoresc, cari au asistat în corpore, a fost de față un public destul de numeros. Actul celebrării l-au sîvîrșit cei trei preoți locali dimpreună cu dl diacon N. Neamțu. Predica ocașională a fost ținută de învățătorul *Dumitru Mosora*, după care corul elevilor condus de învățătorul *Iuliu Orșan*, a cântat cunoscutul imn al lui Andrei: „Românime mult cercată“ în 4 voci.

Nou advocat. Ni-se scrie din *Tinca* (Tenke, comit. Bihor), că dl *Dr. Iustin Papp* și-a deschis acolo cancelarie advocațială. Atragem atenția poporului românesc din acele părți asupra noului advocat.

Adunarea generală a fostilor grănițeri din regimentul român I. de graniță, este convocată de către comitetul administrativ pe 22 Februarie 1899 la Sibiu. Adunarea aceasta conform statutului dela 1870, are a se întruni tot la trei ani. Ea va fi prima adunare generală după moartea regretatului br. D. Ursu.

Moartea sculptorului Georgescu. Aflăm cu adîncă părere de rău, că *Luni* după ameazi a încetat din viață talentatul sculptor I. Georgescu, profesor la școala de bele-arte din București.

După-ace și-a făcut cursul la școală, sculptorul Georgescu, întorcîndu-se acasă pe la orele 11 dimineața, a avut o sin-copă și a căzut jos în dosul Ateneului Român. Ridicat de trecători și transportat la domiciliul seu, Georgescu a sucombat la orele 1 după ameazi.

Georgescu lasă un mare gol în artele române și moartea lui este unanim regretată.

Bustul lui Costache Negri. În urma propunerii dlui inginer Klein, secția Ligei culturale din Bacău a luat inițiativa de a ridica bustul lui Costache Negri, în acel oraș.

Nouă notariate publice. Ministrul de justiție a emis ordinul referitor la sistemizarea celor două notariate publice în *Hunedoara* și *Ilia-mureșană*.

Aceste notariate vor aparține c-merei notariilor public reg. din Arad. Ordinul ministrului intră în valoare la 1 Februarie 1899; până atunci agendele notariatului public le va îngriji notariatul public din Deva.

Un tren în flăcări. Deunăzi pe când călătorea ep. Majlăth spre Cluj s'a aprins un vagon de cl. III. care era în imediată apropiere de vagonul în care era episcopul. Flăcările deja au cuprins și vagonul episcopului, când din norocire focul a fost localizat încă la timp și astfel nici un călător n'a fost vătămat.

Limbile naționalităților respectate. În *Vîrșel* s'a întemplat zilele trecute un lucru foarte bun din punct de vedere al egalei îndreptățiri a limbilor. În adunarea extraordinară municipală, ținută sub presiunea fișpanului *Pálffy*, s'a adus hotărîrea, ca toate actele și soluțiunile să fie redactate de aici înainte în trei limbi: nemfește, sîrbește și ungurește.

FOIȚA „TRIBUNEI“.

TAINILE CASTELULUI.

— Roman —

de (2)

Charles Nodier.

(Urmare).

Vieța intelectuală a lui *Boutraix* consta din foarte puține idei. Din acestea el își compunea principii nemodificabile, or le vîrșă în formule de valoare generală. Astfel nu avea nici-cînd lipsă să discute. Nu motiva nici-cînd nimic, ci cînd ar fi venit rîndul să-și însușe argumentele, el nega simplu totul. Dacă cineva se provoca la credință ori la sentiment, el dădea din umeri și zicea numai atîta: *fanatism și prejudețiu*. Ear' cînd cineva se îndărătnicea și-și apăra cerbicos opiniunea, atunci *Boutraix* își da capul pe spatele scaunului, începea să fluiera și atîta tot fluiera, cît ținea discursul. În întreagă viața lui n'a cîtit două pagini fără întrerupere, totuși era de credință, că el a cetit pe *Voltaire* și pe *Piron*, și pe cest din urmă el îl credea filosof. Acești doi oameni, spirite mari, erau suprema autoritate pentru dînsul și cînd une-ori, în felul seu, lua și el parte la discuțiuni, triumfător enunța la fine că: vedeți, *Voltaire* și *Piron* a zis asta și asta! Ori-și-cît de agitată se fi fost discuțiunea, cuvîntul din urmă îl

avea totdeauna dînsul, pentru-ce apoi avea mare trecere, și în batalionul seu oamenii ziceau că el e cel mai logic cap din toată lumea. Cu toate acestea *Boutraix* era bun camarad, soldat excelent, care de fapt atunci plătea mai mult, cînd era pe cal.

Așadar', după-cum zisei, ne-am pregătit de drum. Aveam planul, că în *Barcelona* să cumpărăm cai și pe a noastră seamă, am hotărît deci, ca până la *Barcelona* să facem calea cu trăsura și am comit un *arriero* — cărauș — de cari e plin orașul *Gironne*. Ne-am încrezut, că vom pute ușor căpăta cărauș, dar' era aproape să ne păcălim. Seara de Crăciun și tîrgul au aglomerat din întreagă *Catalonia* mare mulțime de oameni în *Gironne*, cari fiind călători toți sileau spre *Barcelona*, ear' noi tocmirea căraușului o lăsasem tocmai pe ziua din urmă, ca un lucru ușor de isprăvit. Pe la unsprezece ore înainte de ameazi încă tot alergam să căpătăm un *arriero*, și numai unul singur am aflat dela care mai puteam spera ceva. L'am aflat tocmai în poarta curței sale, punînd hamurile pe cai ca să plece la drum.

— Trăsnet și fulger în huruba ta și în ticății de catiri ai tei! — a strigat *Boutraix*, care se pusese să seadă pe lavița de lângă poartă și era foarte furios. — Toți dracii iadului să-ți ese în cale și *Lucifer* să te invite astă-seară la cină! D'apoi pe noi nu vrei să ne duci în teleaga ta, ha?..

Arrierul și-a făcut cruce și s'a dat cățiva pași înapoi.

— Domnul *Dumnezeu* se te iese în al *Seu* scut, maistore *Stefan*, — i-am zis eu zîbind. — Ai deja pasageri?

— N'aș pute zice cu toată siguranța că am pasageri, — a răspuns căraușul. — Drept că ar fi, dar' numai unul, domnul *Bascara* asta, regișor de teatru, ori ce foc, care vrea să meargă la *Barcelona* la trupa lui. Trupa s'a dus deja înainte, ear' el a rămas aici și duce calabaliul trupei. Ear' întregul calabalic uite-l aici în sacul asta, care e plin de tot felul de zdrențe. Ușor l-ar pute duce în spate și un măgăruș.

— D'apoi asta-i chiar bine așa, — maistore *Stefan*! — În căruța d-tale e loc pentru patru persoane, și dl *Bascara* se-nvoește bucuș, ca trei din patru părți să plătim noi din prețul căraușiei, ear' el poate apoi să facă directorului seu socotela despre prețul întregii căraușii. Noi nu-l vom trada directorului. Fii bun dară, maistore *Stefan*, întrebă-l: ori de ne lasă să călătorim cu el împreună?

Bascara foarte puțin a contrazis. Chiar numai atîta, ca să dea lucrului apariția, ca-și-cum dînsul ne-ar face acum un serviciu foarte mare. La două-sprezece din zi am plecat apoi din *Gironne*.

Dimineața era frumoasă, cu numai se poate pe timpul Crăciunului. Dar' abia am lăsat în urma noastră casele din capătul orașului, cînd aburii albi, cari dela răsăritul soarelui deja prelingeau în moi și ușurele crețe piscurile munților, deodată, cu uimitoare celeritate s'au contopit, s'au îngroșat,

au acoperit repede întreg orizontul și așa ne-au cuprins din toate părțile, ca-și-cum nu alta, dar' muri de peatră să fi fost. Nu peste mult a început apoi să flușture zăpadă de jumătate topită, și această ploaie era așa de fină, așa de penetrabilă și plină de forță, încît nu ne trebuia multă putere de fantazie spre a crede că întreagă atmosfera s'a transformat în apă, ori că trăsura înaintea prin alvia oare-cărui rîu, unde însă se poate respira fără pedecă. În acest dubios element am înaintat mai departe, ear' acest straniu nu știu ce, atît de mult rămas ne-transparent, încît nu vedeam nici gardul dela marginile drumului, dar' nici chiar drumul. Căraușul s'a scoborit jos din trăsura, fiecare palmă de pământ o examina cu ochii și o pipăia cu piciorul mai întăiu și cu mare precauțiune trăgea după sine catirii numai după-ace s'a convins că solul e solid. Astfel am străbătut pas de pas și încet de tot. Peste rîulețele cari strătaie drumul, între împrejurări normale puteai trece cu cea mai mare ușurătate, acum însă în scurte căteva ciasuri se umflaseră toate în chip de primejdie. De câte-ori aveam să trecem câte un astfel de rîuleț, *Bascara* totdeauna își recomanda trupul și sufletul în grația când a Sfîntului *Nicola*, cînd a Sfîntului *Ignat*, cari, după-cum știți, sînt patronii corăbierilor.

— Mie începe să-mi fie teamă, — a zis *Sergy* zîbind, — că cerul a prins pe *Boutraix* cu vorba și va realiza grozavul blăstăm, ce adineaori îl slobozi pe capul acestui nenorocit *arriero*. Ca-și-cum toți

dracii iadului ni-ar fi eșit în cale, cum dînsul dorise. Acum numai aceea mai lipsește, să cinăm împreună cu dumnea-lui, cu *Lucifer*, apoi profetirea e implinită de tot. Eată, acum și noi să avem parte de urmările îndrăcîtelii mîinii a dînsului. Iertați, dar' asta totuși nu e stare plăcută!

— Bine, bine, — răspuse *Boutraix*, trezindu-se din somn. — Prejudeții! superstițiune! fanatism!

Apoi frumusețea a adormit earăși.

La malul mării, stîncos și solid, drumul a devenit ceva mai sigur, dar' ploaia, ori mai corect zis potopul de apă în care înotam luptându-ne cu atît amar, nu a pierdut nimic din puterea sa. După asfințitul soarelui ploaia s'a mai vîrșat încă timp de trei ciasuri, apoi a încetat. De *Barcelona* însă eram încă foarte departe. Am sosit în orașul *Mattaro*, unde am hotărît să poposim, neputînd face altceva mai cumințe, după-ce catirii erau osteniți de moarte, sîrmanii. Dar' abia cînt am ajuns la capătul aleiului ce conduce la han și *arriero* a deschis ușa trăsurei și cu față tristă a raportat, că curtea hanului deja e plină de trăsuri, cari nu mai au loc să se adăpostească sub coperiș.

— Ursita ne persecută în călătoria asta! — a adăugat *arriero*. — Nu căpătăm într-alt loc cuartir, decît numai în castelul *Ghismondo*. (Va urma).

Slovacii și iubileul lui Rieger. Binemeritului „părinte” al Cehilor Dr. Rieger a primit între alții și dela Slovaci din Ungaria o călduroasă felicitare din prilejul sâmbărei a 80-a onomastică a sa. După zările maghiare telegrama de felicitare a Slovacilor trimisă din T. Sz. Martin conținea între altele următoarele: »Marea noastră atențiune ne-a onorat și pe noi Slovaci. Înainte cu 62 ani când nici străinătatea, nici Slavii n'au cunoscut pe Slovaci, Voi ați vizitat sfântul pământ slovac, locul de muncă al sfinților apostoli ai Slavilor, isvorul de lumină, dar' totodată și de viață înfiorătoare și aproape de agonie. Felicitarea noastră se fie mărturie că drumul vostru n'a fost zadarnic. Dumnezeu vă binecuvinte și să vă permită ca să mai puteți primi felicitările națiunii voastre și a tuturor Slavilor.»

Noue defraudări din banii orfanilor. E revoltător din cale afară sistemul de pungăși ce se ascunde sub perdea numitei »administrație ungurească». Din sudoarea feței și din amarul muncii cetățenii solvesc dări grozave, pentru-ca funcționarii statului se aibă de unde să defraudeze. Averele rămase copiilor dela părinți le ia legea și le dă în administrația scaunului orfanal, pentru-ca oficialii de stat aplicați aici se aibă ce să defraudeze.

În anul acesta cu deosebire defraudările din banii orfanilor se în lanț.

În Arad și în Făgăraș încă nu s'au sfârșit cercetările oficiale pentru defraudări din banii orfanilor și acum sosește vestea unei noue defraudări. Anume la seauul orfanal din Vespriș s'a descoperit că din banii orfanali s'au defraudat sume însemnate.

Prim-procurorul oficiului, Barcza Kálmán și-a dat abdicarea.

Cine e defraudant și cât s'a defraudat încă nu se știe de oare-ce fișpanul și ceilalți oficiali țin în secret defraudarea, dar' noi care formăm țeara pe care toți o pungășesc cerem și vrem lumină!

Știri mărante. Biserica din Moson a fost jefuită alaltăieri de hoși necunoscuți.

— În Oradea-mare din nou s'an aflat cantități mari de vinuri falsificate.

— În Petersburg au fost omorâți 9 soldați cu ocazia umplerii unui tun. Doi oficiali au rămas greu răniți.

— Tolstoi, renumitul scriitor a isprăvit o nouă lucrare »Istoria mamei mele».

ECONOMIE.

„Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiului”.

— Raportul general al comitetului central pe anul 1897. — (Urmare).

Nutrefuri și semințuri.

Cu privire la nutrefurile măiestrite, ce se bucură de tot mai multă trecere prin comunele noastre, ținem a aminti, că în 1897 am distribuit în mod gratuit între membrii Reuniunii noastre în total 69 chlg. sêmență de trifoiu, 12 chlg. sêmență de napi și 32 chlg. sêmență de luțarnă, cu prețul de 60 fl., solvit din mijloacele Reuniunii noastre, după-ce comisiunea economică comitatensă n'a luat spre acest scop nici pentru anul 1897 vre-o sumă la bugetul seu. Aceste semințe s'au distribuit în partii de câte 1—5 chlg. între 44 membri cu locuința în Apoldul-rom, Avrig, Cornăle, Dobra, Ludosul-mare, Mercurea, Mohu, Racovița, Răhau, Roșia-săs, Scoreiu, Sebeșel, Seliște, Sibiu, Șura-mare, Tilișca, Topârcea și Veștem. Acți mai amintim că comitetul a procurat din Scoția, ca un ce nou un chlg. sêmență de napi de miriște, ce se sãmănă după secere (în miriști), și ajung la mărmi uriașe și sînt foarte spornici. Din sêmența, sosită pentru 1897 prea tîrziu, la cerere, am vîndut dlui Vasile Meref, paroch în Bod, 1/2 chlg., ear' 1/2 chlg. s'a distribuit în a. c.

Cu scop de a da oare-care avînt culturale cînepei italiene, comitetul a procurat mai mulți chlg. sêmență de acest soi, pe care a pus-o în mod gratuit la dispoziția unor membri cu locuința în Gușterița, Sibiu, Fofeldea, Marpod, Aciliu și Apoldul-rom, cum și la dispozițiunea direcțiunii tovarășiei agricole din Avrig, Săcădate, Mohu, Roșia-săs. și Gurariului, cu rugarea, ca aceste să o distribue între membri, cari doresc a se îndeletnici cu cultura cînepei.

Prin mijlocirea noastră au procurat diferite soiuri de sêminte bune și mai ieftine locuitorilor din Preșmăr, Merchăș, Sibiului, Gyimesbükk, Miluan, Lisa, Pleșcuța, Intorsurabuzului, Veneția-inf, Săsciori, Rădulești, Geoagiu-de-jos-joseni, Rachitova. Mai amintim, că tot prin mijlocirea noastră proprietarii viierii din Aciliu au procurat dela co-

misia economică comitatensă o proască pentru peronospora cu prețul redus de fl. 7.

Tovărășii agricole.

Trecînd la activitatea tovarășiei agricole, trebuie să premitem, că comitetul a fost și este mult puțin stînginit în lucrările sale pe acest teren prin împrejurarea, că comisiunea economică comitatensă, din motive nouă necunoscute, a cassat cu începere din 1897 subvențiunea, ce o acorda din fondul economic reuniunilor agricole locale și tovarășiei agricole pentru procurarea de mașini și unelte economice.

Din vieța tovarășiei agricole din Seliște, cu considerațiunea la referințele economice de acolo — nu putem remarca nimic deosebit.

Tovărășia din Sebeșul-săsesc a folosit cu îmbucurător succes mașina de trieriat, trierul și mașina de sãménat. În 1897 tovarășia a procurat o a 2-a mașină de sãménat trifoiu cu fl. 48.71. Mașinile și unelte economice au adus tovarășiei un venit curat de fl. 1242.88, din care s'a depurat fl. 1000 din datoria contrasă la cumpărarea mașinei, datorie redusă prin această solve la fl. 2200. Inventarul tovarășiei reprezintă o valoare de fl. 2371.11. Între problemele tovarășiei pentru anul 1898, se numără procurarea a 3 stropitoare contra peronosporii viticole și instruirea viierilor la folosirea stropitoarelor.

Tovărășia din Lancrăm, continuă a folosi cu succes unelte, de care dispune.

Tovărășia din Gurariului încă nu s'a putut rezolvi pentru cumpărarea mașinei de sãménat.

Tovărășia din Roșia-săsească în 1897 și-a procurat o grăpă de mușchi, ear' pentru 1898 a proiectat procurarea unei mașini de sãménat cucuruz. Din folosirea mașinei de sãménat, ce se bucură de tot mai extinsă trecere, tovarășia a realizat un venit de fl. 27.40. Inventarul tovarășiei reprezintă suma de fl. 430.59, față cu fl. 132 passive (cuote și taxe de înscriere).

Tovărășia din Săcădate se află tot între condițiile din trecut.

Tovărășia din Avrig, care se provăzuse încă în 1896 cu o mașină de sãménat, o a folosit pe aceasta cu destul de satisfăcător succes. Schimbările făcute în direcțiunea tovarășiei, ne îndreptătesc pentru viitor la și mai îmbucurătoare rezultate.

Tovărășia din Sibiiul, cu considerare la neajunsurile menționate în rapoartele noastre precedente și la neînsemnatele afaceri, ce ei i-au fost rezervate, silită a fost a-și sista lucrările.

Tovărășia agricolă din Apoldul-romănesc în 1897 a avut următoarele venituri: mașina de trieriat a adus un venit de 763 ferdele grâu și 29 1/2 ferdele ovės, din care 750 ferdele grâu s'au împărțit între tovarășii, ear' restul de 13 ferdele s'au vîndut la fl. 1.50 cu fl. 19.50, ovėsul cu fl. 15.34 (a 52 cr.). Pentru plățirea ratei din prețul mașinei pe cei 50 membri s'au făcut câte un arunc de fl. 7.50 și altul de fl. 18.50. Reverimentul cassei tovarășiei a fost cu fl. 1334.81.

Tovărășia din Mohu se află în condițiile din anul trecut.

Tot la acest loc amintim, că fondul bisericesc școlar, creat din contribuțiile în cereale ale parohienilor din Gușterița, cu finea anului 1897 a numărat 34 membri, dela cari au încurs 7 ferdele grâu și 23 ferdele cucuruz, care s'au vîndut cu fl. 31.40, azi depuși la institutul de credit și economii »Albina».

Însoțirile Raiffeisen.

Din vieța »Însoțirilor de credit sistem Raiffeisen», create la îndemnul și cu concursul nostru, relevăm următoarele:

Însoțirea din Roșia-săsească, condusă aproape exclusiv de țărani fruntași de acolo, prevede cu prisosință trebuințele societăților. Ea numără 41 pârtași și dispune de fl. 93.40 fond neatacabil și de fl. 26.35 fond de rezervă. În 1897 însoțirea a acordat împrumuturi în sumă de fl. 709.—, ear' suma pretensiunilor ei fac fl. 1642.

Însoțirea din Apoldul-romănesc, înființată în 1896 cu 35 membri, cu finea anului 1897 numără 145 membri. Conform bilanțului, încheiat la 31 Decembrie 1897, suma activelor însoțirii fac fl. 9578.62, a pasivelor fl. 9438.65, ear' excedentul este cu fl. 139.97. Depunerile făcute la însoțire sînt cu fl.

1708.73. Capitalul neatacabil al însoțirii este cu fl. 279.92.

Despre noua însoțire din Aciliu și din Mohu, servească ca îndreptar datele amintite mai sus.

Spre a înlesni mersul regulat al însoțirilor noastre, comitetul a aflat de consult să tipărească pe spesele Reuniunii 2500 coale pentru cărțile de comptabilitate, pe cari le-a pus în vînzare la 5 cr. coala. Din compendii de W. F. Raiffeisen despre »Însoțirile de credit rurale» tradus în românește de Dr. Aurel Brote, în 1897 s'au vîndut 145 exemplare. Această împrejurare mărturisește și ea despre interesul, ce se desvîlă în publicul nostru pentru instituțiunea însoțirilor de credit rurale.

Galițele de soiul »Plimout Rocks», în urma dăruirilor făcute de noi, încep și ele a se bucura de trecere în gospodăriile țeranilor nostri.

Causa înființării »pepinierii de viță americană», se află tot în stadiul vechiu, cunoscut onorabilei adunări generale.

Cu privire la chestiunea publicațiilor noastre, ținem a aminti cu recunoștință, că organele noastre de publicitate ne-au stat și ne stau cu prevenire la dispozițiune, ba unele și-au luat chiar de problemă a desvolta interes între cei competenți față de Reuniunea noastră.

Stipendiile create de comisiunea economică comitatensă din subvenția de fl. 800, ce o avea școala economică de instrucțiune din Reșinari, au fost folosite de frecutanții ai academiei agricole din M. Ovâr și ai școalei economice din Mediaș.

Mașina de sãménat, proprietatea școalei acum amintite și cedate nouă spre folosire, am dat-o spre întrebuințare în mod gratuit la mai mulți proprietari din Sibiu, Bungard etc.

Cartea stuparilor săteni.

La bugetul nostru pro 1897 ne-a fost pusă la dispozițiune suma de fl. 150 pentru tipărirea de cărți agricole. În scopul folosirii acestei sume și spre a corespunde trebuințelor adînc simțite ale stuparilor nostri, comitetul D-Vaștră a insistat ca zelosul învîțător și stupar de aici dl Romul Simu să întocmească o scriere îndemnatică și accesibilă pentru popor, în care să se cuprindă toate cunoștințele indispensabile unui stupar. La rîndul seu dl Simu ne-a prezentat »Cartea stuparilor săteni», pe care o am tipărit pe spesele Reuniunii noastre cu menirea »să împintene obșteea românească la îmbrășșirea pe întrecute a acestui ram economic atît de ușor, ademenitor și bănos». Ostenelele de autor ale dlui Simu, comitetul a ținut să le compenseze cu onorarul de fl. 75. Prețul tiparului cu fl. 94.50, s'a acoperit cu fl. 75 din averea Reuniunii și cu 55 exemplare din broșură, cedate »Tipografiei». Cliseurile întrebunțate la ilustrațiunile din text ni-sau dat în mod gratuit de »Reuniunea regnicolă a stuparilor din Ungaria» cu sediul în Budapesta. (Va urma).

Tribuna Literară.

»DORUL ROMÂNULUI»

și

»CĂLINDARUL POPORULUI».

Despre »Căldarulul nostru cetim în »Dorul Românului», organ național-săptămînal din Craiova, următoarele rînduri:

»În editura societății »Tipografia» din Sibiu a apărut un prea frumos volum de 143 pagini, intitulat »Căldarulul Poporului» pe anul 1899, cu un conținut pe cît de bogat pe atît de excelent aranjat. Ilustrațiile cari împodobesc acest căldar sunt numeroase și prea bine reușite.

În primul loc este portretul nemuritorului poet Andrei Murășanu, bardul care a cîntat cel mai frumos marș național, »Deșteaptă-te Române». Apoi urmează o serie întreagă de ilustrații, cari reprezintă diferite tipuri interesante dela frații nostri de peste munți.

Acest frumos căldar își dă, pe dreptul, titlul de căldar al »Poporului», fiindcă conține un bogat material pentru poporul român din orice parte. Partea economică, atît de necesară și folositoare pentru economii nostri, se prezintă cum nu se poate mai bine.

Partea distractivă »De ris» nu lipsește nici în anul acesta și provoacă un ris plin de veselie.

Partea literară este scrisă cu competență. Ori-cine găsește o adevărată hrană sufletească cetind o frumoasă parte din istoria revoluțiunii din 1848 »Adunarea dela Dumineca Tomei din Blaj» sau frumoasa poveste a bătrînului V. A. Urechia »Țeară fără bătrîni».

»Dorul Românului» recomandă apoi cu căldură »Căldarulul Poporului».

INFORMAȚIUNI.

»Foia Populară». Ultimul nr. al acestei foi enciclopedice săptămînale se distinge pe deoarte printr-un supliment ce acordă cetitorilor ei un căldar pe 1899; ear' pe de alta prin materia variată și numeroasele ilustrațiuni. Așa distingem: Monumentul lui Tudor Vladimirescu, articol și o ilustrație mare; Ce se poate vedea cu lunetele, articol de astronomie; Poezii, de Iuliu C. Săvescu, V. Podeanu, Elisabeta Ionescu, etc.; Biografia și o scriere a lui Andersen, de Al. Rioșeanu; Săptămîna teatrală; Conșorbiri feminine, de Olympia; Conu Tache, năvăl de V. Gherasimescu, etc. etc.

Redacția e în București, strada Doamnei nr. 19. Numere de probă se trimit gratis la cerere.

»Jurnalul societății centrale agricole din România». Apare la 1, 10 și 20 ale fiecărei luni în București. Abonamentul costă 10 lei pe an. Anul VIII, nr. 34 din 1 Decembrie 1898 are următorul cuprins: Industria conservelor, de Dr. Maximilian Popovici. — Mătasă din bumbac, de Dr. Maximilian Popovici. — Exposițiunea dela Iași, de N. Filip. — Un metod practic de a face șure de fîn, de R. Răducanu. — Uleiul sistem Hermes, de P. Mohor. — Cutia cu scrisori. — Informațiuni. — Buletin agricol. — Buletin climatologic. — Anunțuri

»Căldarulul Minervei». A apărut mult așteptatul Căldarul enciclopedic, editat de noul »institut de arte grafice» »Minerva» din București. Trebuie să o spunem dela început, că acest căldar întrece mult vestea ce i-a premers, în formă de reclam. Cel mai mare reclam și-l face el însuși. Voluminos, bogat în cuprins, variat și instructiv, elegant în exterior, el se prezintă fără păreche și fără concurență pe acest teren, merit să însemne o adevărată epocă, nu numai în istoria căldarilor române, ci chiar în istoria noastră culturală.

Căldarulul enciclopedic al »Minervei» pare destinat a crea la noi Români o direcțiune nouă, întocmai cum enciclopedia cea mare franceză a creat la timpul seu în întreaga lumea cultă.

Dar' nu se poate resuma într'o notă scurtă importanța acestei publicațiuni, ci vom trebui să revenim încă asupra ei.

Recomandăm cu toată căldura căldarului enciclopedic elitei societății noastre, la care contează. Prețul e 80 cr. și se poate procura și prin librăria noastră.

Din public.)*

Apel.

Subscrisul în numele despărțimentului »Indol» al »Reuniunii învîțătorilor gr-cat. din arhidieceasa gr-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș» ne luăm libertate a apela la bunăvoința p. t. public iubitor de luminare și cultivarea poporului român, spre a ajutarea bibliotecii Reuniunii învîțătorilor ce se înființează în centrul despărțimentului, cu cărți, foi și reviste; ear numele p. t. donatori se va publica pe cale ziaristică.

P. T. donatori sînt rugați a trimite cărțile la adresa: Nonic Rusu, învîțător în Măgura (u. p. Alsó-Jára Torda-Aranyos megye).

Măgura, în 6 Decembrie 1898.

Vasiliu Munteanu, pres. desp.

Nonic Rusu, not. desp.

* Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacțiunea nu e responsabilă. Red.

Teatru orășenesc în Sibiu.

Sâmbătă, 17 Decembrie n.

Beneficiul actorului Berthold Held.

Die Nibelungen.

Poemă dramatică în 2 părți, de F. Hebbel.

Începutul la 7 ore seara.

Sosiți în Sibiu.

În 16 Decembrie n. 1898.

Hotel »Împăratul Romanilor»: Fernengel, căpitan din Agnita; Roth, antreprenor, Lente, avocat, din Deva; Zahlbrucker, locotenent din Cluj; Agoston, notar din Mănărade; Hess din Linz, Papp, Györi, Fritz, din Viena, Oestreicher, Hadinger, Friedmann, Moskovits, comercianți.

Hotel »Neuher»: Tanko, din Budapesta, comerciant din Cluj.

Hotel »Meltzer»: Crăciun, privatier din Deva; Gojo, antreprenor, Mando, ospătar, din Căneni; Popovici din Sebeșul-săsesc, Maurer din Vurpăr, comercianți.

Hotel »Habermann»: Ienciu, notar din Fofeldea; Meyer, chelner din Mediaș.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 14 Dec. n. 1898

Sămînțe	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr. dela	pînă	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr. dela	pînă
Grâu						
Bănățesc nou	7 1/2	9.10	10.10	7 1/2	10.15	10.20
Grân de Tisa	7 1/2	10.10	10.20	7 1/2	10.25	10.30
Grân de Pesta	7 1/2	10.0	10.1	7 1/2	10.20	10.25
Grân de Alba-Reg.	7 1/2	10.10	10.2	7 1/2	10.2	10.3
„ Bacica	7 1/2	10.20	10.2 1/2	7 1/2	10.30	0.35
Grâu ung. de Nord	7 1/2	—	—	7 1/2	—	—
Sămînțe vechi ori noue	Soiul	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr. dela	pînă		
Săcară	prima	70—71	8.80	8.8		
Orz	de nutreț	60—62	6.10	6.40		
„	de vînsare	62—64	6.70	7.50		
Ovės	de bere	54—66	7.80	8.70		
Cucuruz (porumb)	bănăț.	39—41	5.60	5.60		
„	de alt soi	—	5.55	5.55		
Meiu	—	—	—	—		
Hrișcă	—	—	—	—		
Grâu	Mart-Apr. Sept.-Oct.	9.32	9.34			
Cucuruz	Main-Iun. Iulio-Aug.	4.79	4.80			
Ovės	Mart.-Apr. Oct.	5.86	5.86			
rodute diverse	Soiul	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr. dela	pînă		
Săm. de trif.	Lucernă ungurească	—	—	—		
„	roșie	—	—	—		
„	rafinat	—	—	—		
Oien de rap.	dela Pesta	58.50	54.—			
Uns. de porc	dela țeară	—	—	—		
Slănină	svîntată	52	53.—			
„	afumată	—	—	—		
Sîn	—	—	—	—		
Pruns	—	—	—	—		
Lăctar	slavon, nou	—	—	—		
„	bănățesc	—	—	—		
Miere	brîntă	—	—	—		
„	galbină străcurată	—	—	—		
Ceară	de Rosenau	—	—	—		

Bursa pietii din Sibiu.

Din 16 Decembrie n. 1898.

Hârtie-monetă română	Unap.	9.50	vînd	9.54
Lire turcești	—	—	—	—
Imperiali (15 R sar)	—	19.05	—	19.12
Buble rusești 100 A	—	127.—	—	128.—
Galbeni	—	5.84	—	5.88
Napoleon-d'ori	—	9.51	—	9.55
100 Marce germane	—	58.60	—	58.90
Livre sterling	—	11.93	—	12.06

Bursa de Budapesta.

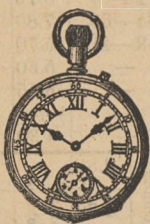
Din 14 Dec. n. 1898.

Renta de aur ung. 6 1/2	—	—	—
„ 4 1/2	—	—	—
„ ung. val. cor. 4 1/2	—	100.25	—
Imprumutul căilor ferate ung.	—	131.50	—
Amortizarea datoriilor căilor ferate de Ost ung. (I-a emisiune)	—	123.50	—
Amortizarea datoriilor căilor ferate de Ost ung. (II-a emisiune)	—	102.—	—
Bonuri rurale ung.	—	98.—	—
„ croate-slavone	—	99.—	—
Obligațiunile desp. regalilor	—	101.50	—
Imprumut cu premiu ung.	—	156.—	—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	—	140.—	—
Renta de hârtie austriacă	—	102.50	—
„ de aur austriacă	—	102.25	—
„ de aur austriacă	—	123.50	—
Losuri austriace din 1860	—	160.25	—
Acțiunile băncii austro-ungare	—	955.—	—
„ de credit ung.	—	—	—
„ de credit austr.	—	—	—
Scrieri fondare ale institutului de credit și economii »Albina»	—	102.—	—
Argintul	—	5.70	—
Galbeni împărătești	—	5.68	—
Napoleon-d'ori	—	9.66	—
Mărci 100 imp. germane	—	59.—	—
London 10 Livres sterlingi	—	120.65	—

Mătasă de mirese 65 cr.

(BRAUT-SEIDE)

până la 14 fl. 65 cr. metru — din fabricile mele proprii —

Important pentru ori-cine!!

Vânzare totală cu prețuri uimitor de ieftine

12 obiecte prețioase numai cu fl. 2.65.

1 pompos oroloj de buzunar, Anker Remontoir, de nickel; cu capac gravat; 3 ani garanță

1 elegant lanț de oroloj (de nickel ori aurit, — după dorință), cu jou-jou frumos, sistem de Paris

1 elegant ac pentru cravată de goldin dublu amer. cu imitație de brillante.

1 păreche cercei pompoși de goldin dublu amer. cu imitație de brillante.

1 garnitură de chemisette și nasturi pentru guler de goldin dublu amer. constatătoare din 5 bucăți

1 păreche de nasturi pentru manșete din goldin dublu amer. cu marcă.

Aceste 12 obiecte prețioase le trimit la comandă până-când mai sunt în deposit, pe lângă rambursă sau trimiterea anticipativă a sumei de fl. 2.65 (mai înainte singur numai orolojul anker remontoir de nickel a costat 5 fl.). Obiectele nepotrivite le rescumpăr în timp de 8 zile.

[2331] 2-5

E. HOLTZER,

deposit en gros de oroloaje și juvelii în Cracovia (Krakau, Stradom 18).

Prețuri-curente gratuit și franco.

Liferantul Asociației oficianților de stat austriaci c. și reg.

Două cărți folositoare

pentru țeranul român

au apărut tocmai și se află de vânzare în librăria „Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiu, strada Poplăci nr. 15:

INDREPTAR PRACTIC
IN
ECONOMIA RURALĂ
compus de

cel 12 preoți întemnițați în Cluj.

Prețul 1 fl. v. a.

COMASĂRILE

de
Elia Dopp.

Prețul 40 cr. v. a.

Pentru porto postal câte 5 cr. mai mult.

La „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu, se află de vânzare următoarele:

Scrierile

mult regretatului poet-prosator

Traian Demetrescu.

„Intim“, poeme în prosă, nuvele, 1894 fl. — 50

„Sensitive“, poezii, 1894 — 50

„Iubita“, nuvele, 1895 1.—

„Priveliște din viață“, (cu portretul autorului), nuvele, 1896 1.25

„Aquarele“, poezii, ed. Șaraga, 1896 „ — 50

La comanda, care sînt de a se adresa la „Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiu (Nagy-Szeben) se se adaugă încă câte 5 cr. porto de 1 volum.

A apărut la

„Tipografia“, soc. pe acțiuni în Sibiu

Cartea

Stuparilor

săteni

de

Romul Simu, învățător.

Cu mai multe ilustrațiuni în text.

Editura și proprietatea

„Reuniunii rom. de agricultură din comitatul Sibului“

Prețul 35 cr. plus portul postal.

Reuniunea agricolă prin edarea acestei cărți folositoare a umplut un gol adînc simțit în literatura stupăritului. Broșura este scrisă de un fruntaș învățător, stupar priceput. Ea tractează pe scurt tot de ce are trebuință un stupar. Se recomandă cu deosebire ca premii pentru școlile noastre de tot soiul.

Se vinde la

„Tipografia“,

societate pe acțiuni în Sibiu.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

„Istoria Transilvaniei“

de

George Barițiu.

Monumentalul op al regretatului nostru istoric: „Părți alese din istoria Transilvaniei pe 200 ani din urmă“, se poate procura de acum

cu preț redus!

Volumul I.

broș. în loc de fl. 4.20 numai cu fl. 2.50, leg. fl. 3.30.

Volumul II.

broș. în loc de fl. 4.— numai cu fl. 2.—, leg. fl. 2.80.

Volumul III.

broș. în loc de fl. 2.80 numai cu fl. 2.—, leg. fl. 2.80.

Opul întreg:

broș. în 3 vol. în loc de fl. 11.— numai cu fl. 6.50 — plus 50 florini și cincizeci cr. v. a., leg. fl. 8.60.

Această carte n'ar fi iertat să lipsească din casa nici unui bun Român.

precum și mătasă Henneberg, neagră, albă și colorată dela 45 cr. până la fl. 14.65 de metru — lucie, vîrgată, caré, mustată, Damaste etc. (cam 240 diferite calități și 2000 diferite culori și desemnuri etc.

Pentru haine și blouse din fabrică. Privăților li-se trimite franco și liber de vamă, în casă.

Mustre se trimit cu posta primă.

[235] 49-50

(În Elveția porto postal e dublu).

Fabricile de mătasă ale lui G. Henneberg în Zürich, (liferant de curte c. și r.)

La Librăria „Tipografiei“, soc. pe acțiuni în Sibiu, se află de vânzare

următoarele publicațiuni

ale Societății

„Inocențiu Micu Clain“

a teologilor din Blaj

1. „Epistole către un preot tânăr“ de Aloisius Melcher. Partea I. și II. 2 volume mari cu preț redus de 1 fl. 50 cr.
2. „Pregătire la moarte“, adică considerațiuni asupra maximelor eterne folositoare tuturor spre meditare și preoților spre a predica, de Alfons M. Liguori, 1 volum de 440 pag. — fl. 80 cr.
3. „Duh muscălesc“, narațiune de Bolanden (45 pag.) . . . — fl. 10 cr.

— Se recomandă mai ales preoților. —

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

Novitate!

Cadou

ocasional!

LIMBA FLORILOR.

— De amor și amicitie. —

Simbolica naturală a celor mai favorite flori, compusă după explicările orientalilor de

Un amoresat.

Acest volum, în format dragălaș (32°) imprimat pe hârtie velină, în două culori, negru și albastru, elegant compactat în lux, este

cadou potrivit

pentru tinerime, mai ales pentru fete.

În legătură de pânză colorată, tabla titlului imprimată cu aur.

Prețul unui exemplar 50 cr. = 1.50 lei.

„TIPOGRAFIA“, SOCIETATE PE ACȚIUNI, SIBIU.

Scrierile eminentului și simpaticului poet și prosator

Al. Vlăhuță,

se află de vânzare pe lângă prețurile originale și anume:

„Iubire“, poezie (1888—1895), editura Carol Müller 1896 fl. 1.50

„Dan“, roman, editura librăriei E. Graev & Comp. 1894 (1 vol.) fl. 1.75

„Dan“, roman, Biblioteca pentru toți, 4 nri. editura Carol Müller 1896,

2 volume à 32 cr. 64 cr.

„Din goana vieții“, ediția III. (1895). fl. 1.75.

„Din goana vieții“, (Biblioteca pentru toți, 3 nri), edit. C. Müller 48 cr.

„Icoane sterse“, nuvele, (Biblioteca pentru toți), edit. C. Müller 16 cr.

„Un an de luptă“, ed. C. Müller, 1895 fl. 1.25

— Cel mai nou volum de nuvele: —

„În vîltoare“, nuvele, editura Miloșescu 1896 fl. 1.—

Comandele se se adreseze:

„Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiu.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marshall.

Doriți se ceduți

un interesant Roman?

Vi-se recomandă

„Castelul din Carpați“

— Roman din viața poporului românesc din Ardeal. —

de

Jules Verne.

Premiat de „Academia franceză“.

Traducere, — unica autorizată de editorul proprietar francez — făcută

de

Victor Onișor.

Acest volum apărut tocmai acum, are 255+XII. pagini, în octav mare, de o eleganță rară la cărțile românești, și este împodobit cu

26 ilustrațiuni

admirabile, executate după clișeurile din Paris.

Prețul:

Edițiunea populară: 80 cr. + 5 cr. porto postal.

Edițiunea de lux: 1 fl. 20 cr. + 10 cr. porto.

Edițiunea de lux compactat: 2 fl. + 10 cr. porto.

Cel mai potrivit cadou e un „Castel“.

A se adresa direct la

Librăria „Tipografiei“, soc. pe acțiuni,

Sibiu, strada Poplăci nr. 15.

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

A eșit de sub tipar și se află de vânzare la „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu

MEMORIALUL

arhiepiscopului și metropolitului

Andrieu baron de Șaguna

sau

luptele naționale-politice ale Românilor

1846—1873

de

NICOLAE POPEA,

archimandrit-vicar arhiepiscopesc.

Tomul I.

Prețul 1 fl. 30 cr.

Pentru „Tipografia“, societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.